

Porten till Bagahus
Tredje äventyret

Porten till Bagahus, tredje äventyret
Utgiven av Bagahus förlag, 2025
www.bagahus.se
©Ulrica Haraldsson, 2025
Omslagsillustration: Katarina Vintrafors
Formgivning: Textografiska
Tryck: ScandinavianBook – Århus, Danmark
ISBN: 978-91-531-5588-1

Tredje äventyret

av
Ulrica Haraldsson

BAGAUS
FÖRLAG

20 JULI, NUTID

bbas hand darrade. Förutsägelsen, skriven med blod från den uråldriga häxan Elf-Syssel, var till henne. Hon läste den om och om igen.

*Vägvisaren måste tillbaka hinna,
för att inte korset ska brinna.
Genom redan krupna gångar,
räddas den som tornet fångar.
En flykt från Bagahus slott,
får historien att sluta gott.*

”Vägvisaren”, det var vad Elf-Syssel hade kallat Ebba när hon och hennes bästa vän Douglas rest i tiden genom den magiska stenporten och hamnat i Kongelf, år 1658. Douglas hade Elf-Syssel kallat ”Räddaren” och eftersom inte det namnet stod med i förutsägelsen, förstod Ebba att detta innebar att hon förväntades återvända ensam. Hon rös till när hon läste nästa del: ”för att inte korset ska brinna”. Med fumliga fingrar klickade hon fram sidan om prinsessan Anne. Orden på skärmen flimrade framför ögonen: ”dömd

för häxeri”, ”bränd på bål”. Ebba kände sig illamående och la sig på sängen. Hon stirrade upp i taket. Hjärtat rusade. Anne. Femton år gammal. Hon blundade. Tårarna brände bakom ögonlocken. Hon kunde inte göra det Elf-Syssel bad henne om. Den uråldriga häxans röst hördes som en viskning i hennes minne: *Du är en av de utvalda. Du är Vägvisaren. Lita på alla tecken och följ dem alltid. Vik aldrig av från den utstakade vägen, vad som än händer.*

Ebba visste att alla Elf-Syssels förutsägelser hade slagit in. Alla. Hon öppnade ögonen, satte sig upp. Hade hon ens ett val? Hon gnuggade sig över ansiktet och återvände till skärmen.

Efter hennes och Douglas första äventyr hade han rest tillbaka i tiden en gång till, utan henne. Den här gången med deras nya klasskompis Carl, som visade sig vara släkt med drottningen, Kirsten Munk, mamma till prinsessan Anne.

Innan deras resa hade Ebba läst på nätet att Anne dog den 20 augusti 1633. Hon dog av sorg över sin trolovade Franz, som fallit ner i Rosenborgs vallgrav och drunknat året innan.

När Carl och Douglas träffade Anne för första gången var hon bara skinn och ben. Hon sörjde Franz så mycket att hon vägrade äta och höll på att tyna bort. Under tiden de var på slottet började de umgås med Anne och det gav henne livsgnistan tillbaka. När de lämnade henne för att återvända till nutiden mådde hon bra. De hade räddat henne. Trodde de.

När de kom tillbaka och berättade om deras äventyr för Ebba hade hon blivit nyfiken på om texten på nätet om Anne hade ändrats. Nu önskade hon att hon inte gjort det. Det stod fortfarande att hon dog 20 augusti år 1633. Skillnaden var *hur* hon dog. Ebba läste de ofattbara orden igen:

Anne Cathrine Christiansdotter bodde på Rosenborgs slott fram till år 1627, då hon flyttade till Bagahus slott på grund av kriget. Hon trolovades med Frantz Rantzau, som tragiskt dog i november 1632. Sommaren 1633 blev Anne anmäld till trolldomskommissionen av sin egen far, kung Christian den fjärde, efter att han sett henne utföra trollkonster. Den 20 augusti 1633 brändes Anne på bål, dömd för trolldomsbrott. Hon blev bara femton år.

Ebba slöt ögonen. Det kunde inte vara en slump. Carl hade lärt Anne ett trolleritrick och hennes far hade sett när hon lyckades trolla. Ebba kände hur magen knöt sig. Om Carl fick veta sanningen skulle han aldrig förlåta sig själv. Det kändes fel. Anne var död sen flera hundra år. Carl levde här och nu. Hon rullade ihop förutsägelsen, petade ner den i kruset och satte på korken. Med kruset i fickan gick hon med bestämda steg ut ur huset. När hon kommit ner till älven tog hon sats och kastade kruset så långt ut i vattnet hon kunde. Ett litet plums, sen var det borta.

8 AUGUSTI, ÅR 1633

De två flickorna gick arm i arm genom marknadsplatsens livliga folkmyller. Med huvudena tätt ihop skrattade, viskade och pekade de på allt spännande de såg. Augustisolen var het och de hade sommarhättorna på. Deras tunna klänningar fladdrade lätt i sommarbrisen. Fnissande snappade de åt sig var sin bit ost som en köpman räckte fram när de passerade. Den ena flickan, med en lång rågblond fläta, pekade på ett bord längre bort. De ökade på stegen, ledda av den oemotståndliga doften av nybakat bröd som lockade deras kurrande magar. De var så målinriktade att de först inte la märke till grisen som panikslaget kom rusande rakt emot dem! När den rågblonda flickan förskräckt hoppade undan, fick den andra flickan hennes fläta som en pisksnärt i ansiktet. Hon tog sig om kinden och spärrade upp ögonen mot vännen som skamset drog med händerna över sitt hår.

”Elsi! Det är därför du ska ha håret *så här!*” Hon pekade på sin egen hårt snörda knut av eldrött hår. Sen sprack hon upp i ett leende och krokade arm med Elsi igen.

”Bäst jag håller tag i dig. Du verkar vara en fara för både folk och få!”

Flickorna närmade sig marknadsståndet som dignade av godsaker. Ångan från nybakat bröd hängde som ett ljuvligt doftmoln i luften. Kvinnan bakom standet sprack upp i ett brett leende.

”Elsi! Anne! Kom flickor så ska ni få smaka på min blåbärsdricka! Jag tror att jag har fått till den riktigt bra i år.”

Hon räckte fram var sitt stop med dryck och Anne började skratta när hon la märke till hennes lila fingrar.

”Trina, dina händer! De ser ut som att du har doppat dem i bläck!”

”För Guds skull, ta på dig handskar när trolldoms-kommissionen kommer förbi. De kan tro att det där är djävulstyg!” viskade Elsi med uppspärrade ögon.

Trina vinkade avfärdande mot henne.

”Pyttisan! Om den där fader Laurentius är så lärd och uppaturen som han vill att alla ska tro, borde han veta att blåbärsskörden sätter sina spår.”

Elsi tog en klunk av den syrliga drycken och plirade mot Trina över kanten på stopet.

”Är allt bra med moster Lydia?”

”Jo då, bara fint kära du, bara fint. Hon har fullt upp i köket på Gästis. Vi har fullbelagt nästan varje dag. Jag har tur som har så bra hjälp i henne. Utan henne hade jag inte kunnat ta mig tid att baka bröd och koka blåbärsdricka, eller ens stå här på marknaden om dagarna.”

Trina skar upp tjocka skivor av det rykande färska brödet och bredde på ordentligt med smör. Hon räckte över var sin smörgås till flickorna och stannade med blicken på Elsi.

”Och din mor Sigrid var nyss förbi och köpte de där flatbröden som prins Valdemar är så förtjust i.”

Anne tuggade njutningsfullt på smörgåsen och sköljde ner första tuggan med en slurk blåbärsdricka.

”Ingen av bagarna på slottet lyckas baka så gott bröd som du, Trina! Jag förstår att min bror ber om det.”

Trina log mot henne innan hon vände uppmärksamheten till Elsi igen.

”Sigrid verkar trivas i sin nya roll som kammarjungfru efter att den där vedervärdiga fröken Kruse blev avskedad!” Trina fnös och hennes annars ständigt leende mun blev till ett hårt streck.

Elsis ansikte sprack upp i ett stort leende.

”Det gör hon verkligen! Hon och drottningen har blivit förtrogna och hon älskar när hon får ta hand om kungabarnen.”

Anne gav Elsi en liten knuff med höften.

”Förutom mig då. Mig får *du* ta hand om! Tänk att jag fått en alldeles egen sällskapsdam!” De fnittrade tillsammans.

”En dam är jag väl knappast!” Elsi sneglade på Anne som gav henne en retfull blick tillbaka.

”Inte jag heller!” sa hon och började slicka av smöret från fingrarna.

Flickorna skrattade. Trina skakade leende på huvudet.

”Anne, ibland glömmer du av att du är en prinsessa.” Hon räckte över en kökshandduk till henne och fortsatte: ”Fast när jag ser det där breda leendet och de rosiga kinderna spelar inget annat någon roll. Att du är lycklig igen är det enda som är viktigt.”

Flickorna sprang i kapp uppför den kullerstensbelagda backen tillbaka till slottet. Elsi hann först fram till den stora brunnen inne på borggården. Flåsande satte de sig ner på kanten och tog av sig sina solhättor. Anne sneglade på sin vän, samtidigt som hon torkade svetten ur pannan med hättan.

”Snart är jag i form igen, och då kommer du inte att vinna längre, det ska du veta!”

”Och jag längtar till den dagen!” flämtade Elsi och fläktade sig med sin hätta. ”Det skulle betyda att du är frisk och stark igen. Att du mår bra är, som Trina sa, det viktigaste av allt, kära vän.”

”Anne!”

Den mörka stämman dundrade över borggården. Båda flickorna kom genast på fötter och snörde på sig solhättorna. I skuggan av dörren till slottet stod kungen.

”Vi har något viktigt att prata om, min dotter.”

8 AUGUSTI, NUTID

Sommarlovsveckorna rullade på. Ebba jobbade mer än hon brukade i föräldrarnas ICA-butik. Hon intalade sig själv att det var för att hon ville hjälpa till, men hon visste att det inte var hela sanningen. Föräldrarna behövde även hjälp med att passa hennes fyraåriga tvillingsystrar. Om hon hade valt att göra det i stället, hade hon kunnat hänga med kompisarna samtidigt. Stina och Greta var väldigt förtjusta i både Douglas och Carl och de hade roligt tillsammans. Om hon skulle vara ärlig mot sig själv gjorde hon allt för att undvika kompisarna just nu och då passade det bättre att jobba i butiken.

Det gick inte en enda dag utan att hon tänkte på vad hon hade gjort några veckor tidigare. Någonstans på älvens botten låg kruset med förutsägelsen. När hon slängt i väg det hade hon först känt en stor lättnad. Hon skulle aldrig behöva berätta för Douglas och Carl vad de hade ställt till med. Och hon behövde inte lämna sin familj för att resa i tiden. Men känslan av lättnad hade inte varat länge.

Varje natt drömde hon samma dröm: Hon var utomhus, det var natt. Sakta började stjärnorna blinkande tändas över

den mörka natthimlen, en efter en, tills hon stod under ett glittrande tak av ljus. Hon stod vid en strandkant, ensam. Allt var stilla. Sen tändes fullmånen och vattnet blev silverblänkande i det kalla skenet. En bit ut i vattnet såg hon en liten ö. I fjärran dök det upp en skepnad som svävade mot henne. Det var Elf-Syssel, Den Uråldriga. Hennes silvervita, långa hår flöt ut mot natthimlen som sjögräs i havet. Hon sträckte ut ena armen och pekade på något. Ebba försökte se vad det var men då försvann Elf-Syssel som i ett trollslag och Ebba hörde ett förtvivlat skrik. När hon tittade upp på ön stod ett stort träkors i lågor. Sen vaknade hon.

Ebba sneglade på klockan. Två timmar kvar av arbetspasset. En plötslig trötthet vällde över henne. Armarna kändes tunga som bly, och huvudet bultade. När hon började fylla på drickakylen, som tömdes snabbt i värmen, svajade hon till. Hon blundade och tog några djupa andetag, men yrseln ville inte släppa. När hon sträckte sig för att nå den översta drickahyllan fick en röst henne att rycka till. Hon tappade flaskan som sprack och det bildades en solfjäder av klibbig brun dryck på golvet.

”Oj, förlåt! Skrämdde jag dig?”

Douglas stod framför henne med uppspärrade ögon.

Ebba suckade och skakade trött på huvudet.

”Kan du bara hämta pappa så att vi får städat upp det här?”

Douglas kilade i väg och Ebba stängde glasdörren till kylen. I nästa sekund ryckte hon till igen. I dörrens spegelbild

stod någon bredvid henne. Hjärtat skenade i bröstet när hon långsamt vände sig om. Det var ingen där. En iskall kår ilade längs med ryggraden. Hon kunde ha svurit på att det var Elf-Syssel hon hade sett.

”Men lilla gumman, hur är det med dig?”

Ebbas pappa ställde ifrån sig skurhinken och tog ett stort kliv över kladdet. Han la händerna på hennes axlar och granskade henne med oro i blicken.

”Du är blek som ett lakan!” Han la baksidan av handen mot hennes panna. ”Du verkar inte ha feber i alla fall.”

Hon ryckte lamt på axlarna och betraktade med tom blick hur han började svabba golvet. Han sneglade oroligt på henne.

”Du behöver inte jobba mer idag. Jag ringer mamma och säger att jag kör hem dig”. Han vände sig om mot Douglas.” Vill du åka med?”

”Gärna! Jag hade just tänkt fråga om du ville hitta på något efter jobbet, men med tanke på hur du mår, går det väl inte?” Han gav Ebba en blick med höjda ögonbryn, som för att fråga om hon kanske ville hänga ändå. Ebba ryckte bara på axlarna igen. Hon orkade inte prata.

Ebba satt tyst hela bilresan hem. Hon kände Douglas frågande blickar, men hon hade ingen ork. Hon slöt ögonen och lutade huvudet mot bildörren.

Väl hemma hörde hon hur pappa skickade hem Douglas med ett: ”Vi hör av oss när hon mår bättre.”

Ebba orkade inte ens säga hej då och stöp i säng med kläderna på.

Drömmen var tillbaka, men den här gången var den annorlunda. Hon stod på samma plats. Allt var tyst och stilla. När hon tittade mot ön stod korset där, men det brann inte. Sen hörde hon det hjärtskärande skriket. Hon fångade upp en rörelse i skuggorna på ön dit månskenet inte nådde. Två facklor tändes. Skenet kastade skuggor över ansiktena på de två män som höll i dem. De släpade någon mellan sig. En flicka. Hon hade en smutsig klänning på sig som nog en gång varit vit. Hennes huvud var renrakat. De rörde sig mot korset. Flickan skrek igen och stretade emot, men männen höll henne i ett järngrepp. Ebba försökte ropa men inget ljud kom ut. Hon försökte springa efter, men stod som fastfusen. Då vände sig flickan mot henne och såg på henne med en bedjande blick i sina klargröna ögon.

Ebba vaknade av att hennes mamma Anna satt och strök henne lugnande över håret.

”Såja, jag är här gumman, allt är okej.”

Ebba satte sig hastigt upp i sängen, flämtande.

”Ta det lugnt, det var bara en mardröm”, fortsatte hennes mamma med mjuk röst. ”Lägg dig ner igen.”

Ebba gjorde som hon blev tillsagd.

”Du ropade på mig.” Hon bäddade in Ebba i täcket igen. ”Fast du sa inte mamma, du sa Anna.” Hon lät förvånad. ”Du har sovit i nästan ett dygn och jag tycker nog att du ser piggare ut. Vill du ha någonting att äta?”

Ebba satt i sängen och tuggade i sig en ostmacka. Hon kände sig fortfarande ohyggligt trött men illamåendet och huvudvärken var borta. Någonstans visste hon varför hon mådde dåligt. Det var hennes eget samvete som gjorde henne sjuk. Hon hade fått ett uppdrag att rädda någon och valt att inte göra det. Det kändes helt orimligt att hon skulle resa ensam till 1600-talet och rädda en prinsessa från att bli bränd på bål som häxa. Nej, hon kunde inte göra det. Hon skulle fortsätta leva sitt vanliga liv. Med familjen, kompisar, mobiler och internet. Inte med häxanklagelser, kungligheter och träkors i brand.

Hon svängde benen över sängkanten men kände genast hur hon blev yr igen, och bilden av flickans vädjande gröna ögon blixtrade till inom henne. Hon ställde sig upp på darriga ben och drog upp rullgardinen. Sommarsolen bländade henne ilsket och hon drog ner rullgardinen halvvägs igen. Dammkornen dansade i strålarna. Jag skulle verkligen behöva städa mitt rum nån dag, tänkte hon. Hon satte på sig en t-shirt och ett par jeansshorts och öppnade sovrumsdörren. Hon behövde luft.

9 AUGUSTI, ÅR 1633

är prinsessan Anne klev in i stora salen stod hennes far med ryggen vänd mot henne. Han hade öppnat ett av fönstren och blickade ut över borggården. Hon gick tyst fram och ställde sig vid hans sida.

”Där ute stod de”, sa han lågt. ”Din mor med Rosie i sin famn, greve von Salms, Vivaldi.”

”Och Douglas och Carl”, fyllde Anne i.

Hennes far nickade sakta.

”Det var början för vårt nya liv. Efter krig, sorg och elände, hittade vi tillbaka till varandra.” Han vände sig mot henne och tog hennes händer i sina. ”Tiden vi förlorat får vi aldrig tillbaka, men vi kan ta vara på den vi har kvar.”

”Åh, far. Jag vill aldrig att vi skiljs åt igen.”

Hon såg lättnad och tacksamhet i hans ögon och gled in i hans famn.

”Det gläder mig att höra.” Hans röst var mild. ”Nu när kriget är över har din mor och jag tänkt att vi kunde resa bort några veckor i sommar.”

Anne kände hur hon stelnade till. Åka i väg? I några veckor? Hon ville vara här. Hon ville vara med Elsi. Nu

när hon äntligen har fått en bästa vän, ville hon inte åka härifrån.

”Vart hade ni tänkt er?” frågade hon, fortfarande med kinden tryckt mot hans bröst.

”Det är så vackert på Rosenborgs slott den här tiden på året och vi tänkte...”

Anne drog sig ur hans famn och backade ett steg bakåt. Hon stirrade på honom.

”Rosenborgs slott?” Hon skakade oförstående på huvudet. ”Jag sätter aldrig min fot där igen! Franz dog där om du har glömt det?” Hennes röst brast. Hon svalde några gånger men det gick inte att hindra tårarna från att börja rinna.

”Anne, det har snart gått ett år...” Hans röst var låg.

”Åtta månader, far! Och det spelar ingen roll hur lång tid det går. Jag kommer aldrig att åka dit igen!” Hon torkade ögonen hårt med handflatorna.

Dörren öppnades och Kirsten kom in med lilla Rosie i famnen. Hon märkte direkt att något var fel.

”Du vill inte följa med oss. Är det så?”

Anne svarade inte, mötte bara sin mors blick med en trotsig, beslutsam min.

”Vi vill gärna att du följer med. Det är många år sedan vi har kunnat resa tillsammans som en familj.” Kirstens röst var mjuk.

”Varför måste vi resa i väg? Vi är redan samlade hela familjen här på Bagahus slott?” Anne sträckte ut armarna.

”Res om ni måste, men jag stannar!” Anne pekade menande mot golvet och blängde på sin mor.

”Du är femton år, Anne.” Kirstens röst hade hårdnat. Rosie gnydde till i hennes famn. ”Vi kan inte lämna dig ensam på slottet.”

Anne fnös.

”Om jag hade gift mig med Franz hade jag redan haft mitt eget hem.”

”Och då hade du haft honom vid din sida...”

Anne tog några bestämda kliv mot sin mor.

”Jag har en hel hög med tjänare som bor här på slottet, det kommer inte gå någon nöd på mig! Och jag har Elsi!”

Rosie började gråta och Anne tog några djupa andetag för att lugna ner sig. Hon kände en hand på sin axel och vände sig om mot sin far.

”Många av tjänarna följer med oss”, sa han milt. ”Och även om Elsi är ett gott sällskap, räcker inte det.”

Anne ruskade av sig hans hand.

”Jag åker inte med!” väste hon.

Rosie började storgråta. Kirsten höll henne närmare, vaggade henne. Hon gav Anne en lång blick.

”Kan jag få tala med din far i enrum?”

En lätt knackning på sovrumsdörren fick Anne att lyfta sitt rödgråtna ansikte från det blöta överkastet. Hon vände envist huvudet mot väggen. En ny knackning. Och en till.

”Gå härifrån!” ropade hon med sprucken röst.

”Anne, snälla, släpp in mig.” Hennes mor tystnade i några sekunder. ”Du får stanna här.”

Förvånat lyfte Anne på huvudet. Hade hon hört rätt? Sakta reste hon sig och låste upp dörren. Hennes mor klev in och satte sig på sängen. Hon klappade med handen bredvid sig och log svagt.

Anne satte sig ner, rödgråten och snyftande. Kirsten lade sin hand över hennes och kramade den lätt.

”Varken jag eller din far har glömt det hemska som hände eller hur du mådde efteråt. Alla månader som du knappt åt och aldrig log. Hur du låg vaken och vred dig här i din säng om nätterna och inte var kontaktbar om dagarna. Vi...” Hon tystnade och Anne lyfte sin blick mot henne. En ensam tår rann ner för Kirstens kind. ”... vi trodde att vi skulle förlora dig med.” Hon torkade bort tåren men en ny kom och sen en till. ”Förlåt.” Hon svalde ljudligt. ”Det jag försöker säga är att jag och din far är överens om att det värsta som kan hända är att du tappar livslusten igen. Och att tvinga dig att resa till Rosenborgs slott, den plats där det värsta tänkbara hände, vore fel.”

Anne flämtade till och kastade sig i sin mors famn. När de släppte varandra fortsatte Kirsten i lite gladare ton: ”Så, vi tänker att Abalone stannar här med dig, åldern börjar ta ut sin rätt och att resa blir för slitsamt för henne. Sigrid stannar också, så slipper hon resa ifrån Elsi. Vad tror du om det?”

Anne log så brett att det gjorde ont i kinderna.

”Det låter perfekt!”

Anne såg framför sig några sommarveckor där hon och hennes bästa vän skulle vara fria att göra massor av roliga upptåg tillsammans.